

Oppsiktsvekkende Scan-Facts-undersøkelse:

NEI-FOLK

FORNEKTER SINE

LEDERE

Opinionen har sagt sin mening om politikerne som har stått lengst fremme i kampen — for eller mot norsk EF-medlemskap. Resultatet må være en kalldusj for Folkebevegelsen og dens ledere: Undersøkelsen — foretatt for VG av Scan-Facts Markedsundersøkelser — viser nemlig at SPs parlamentariske leder, Per Borten, i dag etter nei-sidens mest upopulære politiker i Oslo. Etter Borten følger Folkebevegelsens daglige leder, advokat Arne Haugestad og stortingsrepresentant Teddy Dyring (SP). På toppen av popularitetslisten står Kåre Willoch — fulgt av statsminister Trygve Bratteli. Opinionsundersøkelsen gir nok en klar beskjed: Over halvparten av de spurte mener at handelsavtale er dårligere alternativ enn medlemskap... (SIDE 6, 7)

- **HVIS DU HAR TILLIT TIL DEG SELV OG TIL NORGE — STEM...** **JA**
- **HVIS DU MENER AT NORGE KULTURELT OG ØKONOMISK HØRER HJEMME I DET DEMOKRATISKE EUROPA — STEM...** **JA**
- **HVIS DU MENER AT NORGES SIKKERHET ER KNYTTET TIL DET VESTLIGE SAMARBEIDET — STEM...** **JA**
- **HVIS DU VIL AT NORGE SKAL VÆRE MED I UTVIKLINGEN — OG IKKE ISOLERE SEG — STEM...** **JA**
- **HVIS DU HAR TILLIT TIL BRATTELI OG HANS REGJERING, TIL WILLOCH, SEIP, KÅRE KRISTIANSEN OG LO — STEM...** **JA**

VIS NORGGE DIN TILLIT

Så står vi ved veis ende i det største og hardeste oppgjøret i noen valgkamp. I morgen går de første velgerne til urnene, natt til tirsdag faller avgjørelsen om Norges forhold til Det europeiske fellesskap.

Lykkelig den velger som i denne stund ikke er plaget av noen tvil om hvordan han skal stemme. Det gjelder nok de aller fleste. Men en kan likevel trygt regne med at det går atskillig flere tvilrådig omring iblant oss enn de som meningsmålerne har registrert i sin Vet ikke-rubrikk. Det viktigste særtrekket ved den store norske EF-striden er den sterke slagsiden den fikk etter at Stortinget hadde gjentatt vedtaket om å søke om medlemskap.

De prinsipielle mostanderne av denne linjen og alle de som av nasjonalistiske, religiøse eller andre grunner blankt avviste all tanke om at Norge skulle gå aktivt inn i det vesteuropeiske samarbeidet, kunne straks kjøre ut med sitt standpunkt. Fordi de i så sterk grad støttet seg til argumenter og påstander med

stor appell til kjenslene hos mange mennesker, kunne de på kort tid skape en temmelig sterk nei-front.

*

For dem på ja-siden var situasjonen en helt annen. Det var klart at Norge ikke kunne gå inn i Fellesskapet uten å oppnå særordninger som trygget fremtiden for fiske og jordbruk og dermed bosettingen i de delene av landet som er truet av avfolkning.

Før en visste om dette problemet kunne løses, var det ikke mulig å ta til orde for norsk EF-medlemskap, hvor varm tilhenger en så var av denne løsningen på rent prinsipielt grunnlag.

*

Bare vel et halvt år er det siden forhandlingene i Brussel ble sluttført og EF-tilhengerne med Regjeringen i spissen kunne ta opp kampen om velgernes støtte. I de månedene som siden er gått, er slagsiden i oppgjøret etter hvert blitt rettet opp, og i aller siste omgang har ja-siden fått en rimelig sjanse til å vinne folkeavstemningen med klart flertall.

Men ennå står mye på hva hver

enkelt av de tvilrådig i siste omgang bestemmer seg til.

*

For dem som i disse dagene veier for og imot, må den måten valgkampen har utviklet seg på, telle mye. Det merkelige har skjedd, at midt i flommen av påstander uten grunnlag, av misbrukte sitater og av slagord som ingen våger å ta ansvaret for, er det foregått en avklaring som har fått de virkelige problemstillingene til å løfte seg opp over hele myldret av forvirrende innslag i en stadig mer hektisk agitasjon.

I en stund da hver enkelt skal ta det avgjørende steget, vil mange tin fortone seg annerledes enn da stort og smått ble kastet inn i EF-striden i forvirrende blanding. Det ansvaret som folkeavstemningen om et så viktig spørsmål legger på hver og en, hjelper til å sette tingene inn i det rette perspektivet.

*

Klart står det dermed fram at valget i denne saken mer enn noe annet er et spørsmål om tillit — tillit til landet og tillit til dem som vi selv har satt til å vareta Norges

interesser overfor den verden som omgir oss.

Det er ikke underlig at mennesker i et lite land, som ennå for halvhundre år siden kunne tro seg trygt bortgjemt i en utkant av verden, kan kjenne seg urolige overfor de perspektivene som dagens økende samarbeid over landegrensene åpner for oss.

Det er en naturlig reaksjon å ville klamre seg fast til det som er — eller som kanskje bare var —, og å lukke øynene for at også vi er kommet med i en uavvendelig utvikling. Spørsmålet er bare om vi vil gå aktivt inn i den på like fot med andre, eller om vi vil bli ført med på slep.

*

Det er merkelig at mange som klart gir uttrykk for at de har store tanker om vårt eget land, da ikke finner det naturlig å ha den tillit til Norge og det norske folket, at vi skal kunne hevde oss innenfor et utvidet samarbeid med de europeiske land som vi er knyttet nærmere sammen med enn noen andre.

Men det blir lettere å forstå, når en vet at de som advarer sterkest mot Fellesskapet, er de samme som i sin tid vek tilbake for å bygge ut det nordiske samarbeidet, og som senere var imot at Norge skulle gå inn i frihandelsforbundet EFTA.

I dag ser alle at vi valgte rett i begge tilfelle. Det gjør vi også, når vi nå sier ja til Europa.

Skremsler til siste slutt

Hele den lange kampen som har vært drevet mot norsk EF-medlemskap, har det vrimglet av påstander som enten har vært direkte usanne eller fullstendig misvisende. Likevel kommer det som et sjokk at disse propaganda-metodene skulle bli utnyttet også i aller siste runde av oppgjøret framfor folkeavstemningen, og nå i samband med særlig sentrale og viktige spørsmål.

Rekorden ble satt med den oppdiktede «Borschette-planen», som angivelig skulle føre til lavere trykkesatser og at det ble satt tak over lønningene. Denne skandalesaken ble et skremmende eksempel på hva Folkebevegelsen mener å kunne tillate seg for å holde velgerne borte fra ja-siden.

Da det ble fastslått at hele «planen» var fritt oppspinn, selv om Folkebevegelsen oppgav franske kommunister som kilde for sine påstander, trodde nok de fleste at dermed var saken ute av verden. På ingen måte. Med Arne Haugestad i spissen lot en på neisiden ganske rolig som om «Borschette-planen» aldri hadde vært inne i bildet, og kjørte uanfektet videre med sine uetterrettelige påstander.

Det er ikke lenger spørsmål om hva som er sant eller usant, men om hva Haugestad og hans meningsfeller tror vil komme til å skje i EF i framtiden. Dette framstiller de så som den faktiske situasjon, og kvir seg ikke for å

bruke det som skremsel overfor gamle og uføre mennesker.

Lite nytter det å peke på at i Fellesskapet er landene enige om samarbeid for å bedre de sosiale kår, arbeidernes levestandard osv. Haugestad & Co. tror at det tvert imot er meningen å forverre situasjonen for disse gruppene og sprer på dette grunnlag sine usannheter over hele landet.

I siste omgang ser det ellers ut til at det er Dagbladet som skal ta ledelsen. Over hele første side fortalte avisen i går at når det gjelder Nordsjø-oljen, betyr medlemskap i EF «hundre prosent lydlighet» fra norsk side, og på lederplass ble det hevdet at vi mister den nasjonale kontrollen over oljen. «Den vil bli felles-eie.»

Avisen vet utmerket godt at det er ikke et sant ord i noen av disse påstandene. Det er nok så at Brussel-kommisjonens direktør for energispørsmål har lagt fram synsmåter som sikter på en samordning av medlemslandenes oljepolitikk. Men hans uttalelser gir ikke grunnlag for Dagbladets påstander.

Dessuten er denne direktøren ingen diktator i EF. Hans planer står og faller med om de enkelte medlemslandene vil godkjenne dem, og det er nok av planer fra Kommisjonens eksperter som er blitt lagt bort i de år som er gått.

Når det gjelder Nordsjø-

Seip skulle knebles Men Eika og Garbo snakke fritt

Et angrep på Venstres formann Helge Seip i Dagbladet har utløst flere innlegg i avisen.

Det var en av partiets tidligere pressemenn, Helge G. Simonsen, som innledet med å hevde at dersom Seip deltok i kveldens avsluttende EF-oppgjør i fjernsynet, ville han opptre i strid med et vedtak i arbeidsutvalget, og i så fall «er han sannsynligvis på vei ut av norsk politikk!» Herr Simonsen kjente seg i denne sammenheng kallet til å formane Seip om å «besinne seg».

Etter det VG får opplyst, er det

rett at flertallet i Venstres arbeidsutvalg, det vil si nei-folkene, har prøvd å sette munnkurv på Seip. Dette gjorde de trass i at det var kjent at både Hallvard Eika og Gunnar Garbo skulle delta i de avsluttende fjernsynsduellene. Men noen tilsvarende rett ville hverken disse to eller dere; meningsfeller innrømme partiformannen. Det er på denne bakgrunn forståelig at Seip ikke har villet bøye seg for flertallets diktat.

Episoden lover ikke godt for den videre utvikling i partiet.

Flertallet i Venstres arbeidsutvalg har prøvd å sette munnkurv på Seip.

FAKTAS SEPTEMBER-UNDERSØKELSE

I VGs leder 22/9 blir det gjort et stort nummer av at jeg har satt mitt navn under en tabell som inneholder to trykkfeil.

oljen, er Storbritannia et av hovedlandene, og det er ikke mer interessant enn Norge i å gi fra seg sine rettigheter — om da noen skulle prøve å overta dem.

Hele Dagblad-sensasjonen er et siste forsøk etter velkjent oppskrift på å skremme velgerne til å stemme nei til EF. Men så lenge har en nå ropt om at ulven kommer, at det ikke lenger gjør noen virkning.

Det er nok hverken første eller siste gang, hverken for meningsmålere eller pressefolk. De korrekte tall kommer i Dagbladet lørdag 23. Men for sikkerhets skyld gjengir jeg dem også her:

	Vet	Ja	Nei	Ikke	Sum
Oslo by	49	36	15	100	
Oslo handelsdistrikt	48	37	15	100	

Siden tallrekker av denne typen skal summere til 100 pst. (eventuelt 99 pst. eller 101 pst. ved avrundning), skulle det ikke være særlig vanskelig å forstå at det her var tale om trykkfeil. Noe grunnlag for å så mistillit til

FAKTAs september-undersøkelse, er dette altså ikke.

Bjørn Alstad, forskningsleder, FAKTA.

Hr. Alstads retting av feilene i Faktas tabell for septembermålingen gjør det mulig å sammenlikne Oslo-tallene fra Norsk Gallup, Fakta og Scan-Fact/VG. Gallup oppgir ja-velgerne i Oslo til 63 prosent, når en ser bort fra Vet ikke-gruppen. Fakta tilsvarende til 57.6 prosent. Scan-Fact har tallet 67.8 prosent. Det kan ikke styrke tilliten til Faktas meningsmåling.

Red.

BRATTELIS ANSVAR

Under tittelen «Brattelis ansvar og min holdning» tar redaktør Per Bratland i siste nummer av Fri Fagbevegelse opp spørsmålet om hvorfor Bratteli sa fra at hans regjering vil gå av dersom folket svarer nei mandag. Bratland peker på den utvikling som er i gang i forholdet mellom Europa og USA og drøfter så de to alternativer for norsk tilknytning til EF, medlemskap eller handelsavtale.

Så skriver han:

La oss ta som utgangspunkt at Bratteli og Arbeiderpartiet hadde holdt kjeft om Regjeringens avgang inntil avstemningsresultatet var et faktum — liksom latt som om det var Regjeringen som hadde bedt det norske folk om et råd. Det er det jo ikke. Det

er Stortinget som har bedt om rådet. Regjeringen har selv forlenget anbefalt det norske folk å gi Stortinget det råd å vedta EF-medlemskap. Men likevel.

— Jeg er redd for at alle Arbeiderpartiets velgere ville ropt ut i forferdelse: Hvorfor sa du ikke dette på forhånd, Bratteli! Re-

gjeringens avgang ville kommet som en sjokkerende overraskelse, fordi folk i sin alminnelighet nå engang ikke er særlig vel bevandret i parlamentariske selvfølgeligheter, og «Nei»-bevegelsen ønsker å skjule dem ved denne anledning. Bratteli og Arbeiderpartiet ville blitt utsatt for en langt hardere og alvorligere kritikk enn den vi opplever nå. Og mange ville ha forsøkt å tvinge Bratteli og Regjeringen til å forhandle også om handelsavtale, fordi de ikke stoler på Borten-kretsen.

— Bratteli måtte ha svart nei. De politiske realiteter ville ha tvunget ham til det uansett. Men dessuten har jeg lyst til å spørre: Gjør noen en god jobb, når man blir tvunget til å handle stikk i strid med sin egen fornuft? Alle som tenker nøyer over Brattelis situasjon, må bli enig med ham, slår Bratland fast.

— Det som har forbauset meg mer enn noe annet under sluttspurten i valgkampen, det er «Nei»-frontens åpenbare motvilje mot å ta regjeringsansvaret. Personlig tror jeg at det skyldes at de ledende «Nei»-politikere er like klar som Bratteli over at en handels-

Legemiddel

Hemorroider

?

- nå finnes det noe som hjelper og lindrer

Alcos-Anal

!

Alcos-Anal salve med praktisk tube-spiss for utvendige og Alcos-Anal stikkpiller for innvendige, dyptliggende hemorroider. Alcos-Anal salve og Alcos-Anal stikkpiller fåes reseptfritt på alle apotek.

KVARTALS-SKIFTE

Forny abonnementet! mens De husker det!
Kr. 84.— pr. kvartal
Kr. 375.— pr. år

DIN SJANSE

Ta vårt datateknikerkurs nå. Du behøver ingen forkunnskaper. Folkeskole er nok. Du leser pr. korrespondanse — hjemme hos deg selv — på din fritid. Vårt datateknikerkurs gir deg den teoretiske utdannelse som kreves for å bli operatør og programmerer. Eksamensvitnesbyrd etter fullført kurs. Be om gratis informasjonsbrosjyre. Fyll ut og send inn kupongen idag!

Til Skandinaviska Institutet, S-400 77 Göteborg 48, Sverige.

Fri/Frk/Hr _____ VG 23/9-72

Adresse _____

Telefon _____

Bratteli: Det er ikke sant...

.. at matvarepriser og husleier øker sterkere ved EF-medlemsskap

Willoch: — Ikke helt blank.
(Foto: Bjørn Reese)

Sørgelig ujevn FORESTILLING mellom Korvald og Willoch

— Av JENS HENRIK STEMLAND —

Konfrontasjonen mellom Kåre Willoch og Lars Korvald i går kveld ble en sørgelig forestilling. En svakere argumentasjon mot norsk medlemskap enn det Kristelig Folkepartis formann presterte har vi sjelden opplevet. Hadde TV-duellen foregått i ringen, burde faktisk Korvalds sekundant ha kastet håndkleet inn allerede etter halve tiden.

Gustafsen hadde mistillit til alle offisielle uttalelser, og godtok ingen kategoriske dementier fra de ansvarlige instanser både i inn- og utland hverken når det gjaldt påstandene om en hemmelig Borschet-plan, de nye skremslene om avskaffing av småbøndene gjennom pensjonering eller om tap av råderetten over Nordsjø-oljen. Alt som heter bedrifts- og industriledere tok han avstand fra. De taler alle sammen som det er Høyre-folk, sa SF-formannen.

Ja-mannen Helge Seip nektet å tro at statsministeren, landbruksministeren, sosialministeren og respekterte politikere og fagfolk i inn- og utland farer med løgn.

Det var all grunn til å stole på

at Konrad Nordahl, Tor Aspengren, Einar Gerhardsen og Trygve Bratteli også nå har arbeidernes interesser for øyet. De har stått i spissen ved forhandlinger med EF, og når de slår fast at alt snakk om felles inntektsoppgjør, dårligere trygde osv. i EF er tøv, må en ha større tillit til dem enn det Gustafsen sier.

—Den union som de skremmer med er rett og slett et nært samarbeide mellom suverene stater for å få styring med forhold som trenger internasjonalt samarbeid. De store forurensningsproblemer kommer en ingen vei med om ikke alle trekker sammen. Man har hatt store fellesproblemer med pengevesenet. Det har vært alt for lett for

spekulanter å sko seg, og manglende kontroll med kursene har ofte slått hardt ut i negativ retning.

En har også arbeidet med å få kontroll med storkapitalen og de store internasjonale konserner som i alt for stor grad har kunnet utnytte arbeiderne.

— På alle disse problemfelter og mange flere arbeider EF aktivt for å finne løsninger, og har oppnådd atskillig. Men her hjemme har EF-motstanderne klart å skape et vrengebilde av EF og forholdene i dagens Europa, sa Seip bl. a. Mens Gustafsen gikk inn for løs frihandelsløsning med EF, mente Venstre-formannen at en handelsavtale ville bety noe av en husmannskontrakt for Norge.

Fra tungvektskampen

— Av KARE KLEIVAN —

Sluttkampen i tungvekt i gullgutt-serien i TV bar ikke preg av heftighet og slagvekslingen gikk relativt langsomt. Men det syntes klart at Per Borten vek unna hver gang Bratteli og programlederne berettiget konfronterte ham med vulgærpropagandaen fra motstandhold mot Regjeringen og norsk medlemskap.

Neida, han, Per Borten, han hadde da aldri brukt slike slagord som Nei til salg av Norge, ja, han var endog uenig i en slik generell karakteristikk. Men slagordet hadde et budskap til ham. Og det budskapet var at man ikke burde la seg friste til å prøve å oppnå kortsiktige fordeler ved konsesjoner for fremtiden. Deretter sa han at en slik innrømmelse var det hvis vi

har fraskrevet oss eksklusivt retten til å utvide fiskerigrensen.

Det er når man hører slikt vinkeltaleri at man ser for seg ordet politiker i dets mindre tiltalende betydning. Tillitvekkende er det ikke.

Borten svarte ikke

Statsminister Bratteli ble ikke svar skyldig da han minte om at det ikke var i Bortens avdempede form man møtte slagordet, f. eks. i Bortens kampfelle Sigurd Allern i VGs EF-forum i går.

Karakteristisk for Bortens unnvikelser var det at han ikke svarte om han var villig til å lede en regjering som skal forhandle om handelsavtale i tilfelle et nei mandag. Det syntes han var irrelevant for om noen år er det glemt hvem som var statsminister. Ja, han var imot snakket om tillit til Bratteli eller til Borten! I stedet anbefalte han å holde avstemningen så ren som mulig. Men i samme nå kunne han fyre opp med ladende ledende begreper som union, blokkdannelse, skjebnesvanger osv.

«Bortforklaringer»

Naturligvis ble det et lite oljeoppgjør også. Det kom under debatten

om en handelsavtale og nå var det plutselig ikke lenger Sveriges handelsavtale som skulle være mønster. Nei, det var en handelsavtale der vi kunne spille sterkt med det gode kortet norsk olje.

Bratteli svarte at når man ikke hadde spilt med kortet olje hittil var det fordi regjeringen betraktet oljen som en norsk sak som den ikke hadde noen grunn til å drøfte med EF. Det er ikke slik at hvem som helst kan gjøre hva de vil på kontinentalsokkelen. Når det gjelder disponeringen ligger oljen helt under norsk herredømme.

Borten svarte med å minne om de ønsker enkelte embetsmenn i Brussel har kommet med og uttalte frykt for fremtidig press slik at vi må bruke veto.

Bratteli minte om britenes olje og gass, om at oljen på Italias kontinentalsokkel er statens eiendom osv. slik at vi ikke ville bli stående alene med vårt oljesyn, men kunne påregne støtte fra andre.

Joda, Borten var enig i at slik var det i dag, men ingen vet noe om fremtiden. Han likte ikke bortforklaringer, hvortil Bratteli stilte spørsmålet om erklæringer fra Storbritannias og Norges regjeringer var bortforklaringer. Det svarte ikke Borten på.

Et spørsmål om tillit

— Av ØYSTEIN RØISELAND —

EF-duellen mellom Helge Seip og SFs Finn Gustafsen ble en klar illustrasjon av hva som blir avgjørende for resultatet av folkeavstemningen; hvem en skal ha tillit til.

Emnet var Norges ansvar i det internasjonale samarbeid og de sikkerhetspolitiske utsikter i årene som kommer.

Korvald viste til debatten i den siste tiden hvor det fra tilhengerens side var hevdet at hvis Norge ble stående utenfor EF, ville det bl. a. bety at vi forlot den sikkerhetspolitikk vi hittil har fulgt, det ville bety et skritt østover og at man også måtte være klar over at USA ville overlate en større del av de forsvarsmessige byrdene til Europa. Etter Korvalds mening hadde dette lite med virkeligheten å gjøre. NATO-samarbeidet ville fortsette, mente han, og det var gjennom denne organisasjonen vår sikkerhetspolitikk var forankret.

Kåre Willoch understreket at dette ikke var skremser, men han syntes likevel at perspektivene kunne skremme på lengere sikt. Han fremholdt også at det ville være lettsindig av Norge i denne situasjonen å overse at det i dag var sterke krefter i USA som syntes at Europa burde være en større del av de felles forsvarsutgifter.

Han hevdet også at spørsmålet om sikkerhet for oss var noe langt mer enn et militært spørsmål, og understreket at etter hans mening var det bare gjennom et medlemskap i EF, at vi ville få den nødvendige trygghet.

Korvalds forsøk på å karakterisere EF som en ny maktblokk som

også ville vende seg mot USA, ble av Willoch karakterisert som «helt utenfor virkeligheten» USA har flere ganger uttrykt interesse for et nærmere samarbeid i Europa.

Når denne duellen ikke ble hardere enn tilfellet var, skyldes det nok at begge var klar over at det kommer andre tider etter folkeavstemningen. Særlig interessant ble den aldri.

direkte fra Spania

leggjule- vinen nå

Vinen er dyr. Legg den derfor selv av våre førsteklasses råstoff som kommer direkte fra SPANIA.

vin kart

Madeira - Sherry - Portvin
Fikenvin - Druvin
Vermouth - Bordeaux
Rosé-vin - Muskatell

Kun kr. 68,50 for råstoff til 35 fl. garantert vin.

Råstoff levert på 25-liters ballong m/tappekran. Kompl. kun kr. 98,50

Gjør og lettfattelig bruksanvisning følger alle satser GRATIS.

Skriv i dag til:
STACO-IMPORT
Boks 273 - 5501 Haugesund
Best. tlf. 047/24 364

GÅ VINTEREN TRYGT I MØTE!

Isoler vinduene med Royal Plast Innervindu

Royal Plast Innervindu har innledet en ny epoke i vinduisolering. Med Royal Plast Innervindu oppnår De en så god vinduisolering som det i dag er mulig. Dersom De fra før har enkle vinduer, blir varmetapet gjennom vinduene redusert til under det halve etter montering av Royal Plast Innervindu. Dessuten blir vinduet helt trekkfritt. Er De plaget av vann-dammer i vinduskarmene vintersdag, så forsvinner dette helt. Huset blir ikke til å kjenne igjen. — Her er noen av fordelene:

Kan monteres i alle vindustyper — Klart som glass — Nesten hermetisk tett. — Beste isoleringsevne — Kan ikke knuses — Billigere enn vanlig innervindu med terramme og glass — Oppnar minimal plass i vinduet — Kan rullles sammen og lagres i en skuff e.l. — Åpnes helt eller delvis på et øyeblikk — Ingen trelister — Alt er av plast — Inlet vedlikehold.

Monteringen er så enkel at hvem som helst kan utføre den. Lettfattelig monteringsveiledning følger med. ROYAL PLAST INNERVINDU betaler seg selv allerede den første vinteren på grunn av den enestående isoleringsevne.

Dårlig vinduisolering er ikke bare dårlig økonomi, men kan også være direkte helsefarlig. Varmetapet gjennom et enkelt vindu er ca. 17 — sytten ganger større enn gjennom en godt isolert yttervegg. Er yttervinduet dertil utett, blir varmetapet selvsagt enda større.

Pakkeportoen er begrenset til kr. 6,40, uansett hvor meget De bestiller og uansett hvor i landet De bor.

Fyll ut kupongen, send den til oss, og vi sender Dem gratis og uten forbindlighet prisliste, brosjyre, bestillingsformular og måltakningsanvisning.

TIL ROYAL FABRIKKER A/S
5501 HAUGESUND VG 23/9-72

Send meg gratis og uten forpliktelse det i annonsen nevnte opplysningsmaterieil.

Navn:
(Skriv tydelig)

Nøyaktig adr.:

(norsk patent nr. 87065)

Bratteli: Det er ikke sant...

... at hvem som helst med kapital kan etablere seg i Norge ..

JA TIL TRYGGHET!

Vi merker det overalt. Omslaget er kommet. Senterpartifolk henvender seg til JA-aksjonen og ber om informasjon, ber om JA-representanter til husmøter som Senterpartiets folk vil arrangere. Vi registrerer at

Senterpartiets ordfører i Vik i Sogn ber folk stemme JA av hensyn til utkantene.

Vi noterer at bonde- og småbrukerlaget i Afjord i Sør-Trøndelag ber landets småbrukere stemme JA. På møte etter møte opplever vi at folk fjerner NEI-merkene de har gått med. Fra fylke etter fylke kommer det inn rapporter som forteller at når JA-informasjonen omsider nådde fram, når Folkebevegelsens påstander og skremsler ble avslørt som grunnløse og usanne, var til-liten borte. Og stadig flere er det som står opp på møter eller som oppsøker JA-bevegelsen og gir til-kjenne at når SUF og SF så varmt går mot norsk medlemskap, er det blitt overbevist om at deres svar må være JA. Alvoret i situa-sjonen går opp for stadig flere et-ter hvert som valgdagen nærmer seg, og når alvoret siger på, viser det seg at folk flest vet både hvor de hører hjemme og hvem det er de bør ha tillit til.

velge kurs. De husker NATO-striden og de husker EFTA-striden. De har ikke glemt at også da av-gjørelsen skulle treffes i de sa-kene, stod motstanderne opp og skremte med «salg av landet», «avgivelse av suverenitet» og med en «økonomisk istid» som ville ramme både land og folk dersom

selvfølgelig ikke. Livet selv har vist dem at JA-kreftene hadde rett. Trygghet, stabilitet og en økonomisk fremgang som savner sitt sidestykke i norsk historie ble resultatet av at Stortinget ikke lyttet til og lot seg skremme av protestantene, av dem som malte fanden på veggen.

siale vanskeligheter hvis Norge svarer JA. Skal vi lytte til skremslene denne gangen? Skal vi ha tillit til NEI-kreftene denne gangen? Eller skal vi lytte til dem som utviklingen selv har vist handlet riktig ved de tidligere korsveier?

Det velgerne skal svare på, er om de ønsker at Norge skal vide-reføre sitt nære samarbeid med de vestlige demokratier, om landet vårt skal bekrefte sin sterke vest-lige forankring, eller om vi skal velge en ny kurs?

Et klart JA fra velgerne er en opplutning om den linjen som Regjeringen, et overveldende stor-tingsflertall og hovedorganisa-sjonene i arbeidslivet anbefaler som den trygge vei for landet vårt.

Mot mannjevt opp og vis ved ditt JA-svar at du vet hvor Norge hører hjemme i denne verden, at du ikke vil være med på en sjan-seseilas i ukjent farvann fordi du vet hvor det er trygt å ferdes.

I dag: Erling Norvik (H)

svaret ble JA. Og Stortingets svar ble JA. JA til trygghet gjennom NATO og JA til økonomisk frem-gang gjennom EFTA. Og hvilke erfaringer har folk flest høstet av vårt NATO-medlemskap og av vårt EFTA-medlemskap? Har de følt at de har levet i et land som er «solgt» til andre, at de er bor-gere av et Norge som har gitt bort sin selvvråderett, at de er blitt ofre for en «økonomisk istid»? Nei,

Ny korsvei — nye skremsler

Og nå står vi ved en ny korsvei. Igjen gjelder valget Norges for-hold til våre venner i de vest-europeiske demokratier. Og igjen framkommer påstandene om «salg av landet», «tap av selvvråderett» og om økonomiske og so-

Norges plass i Europa

Den avgjørelse velgerne skal treffe i morgen og mandag gjelder Norges kurs, hvilken plass Norge skal ha, hvilken rolle Norge skal spille og hvilke partnere Norge skal ha i et Europa i forandring, i en verden i forandring.

De malte fanden på veggen

Og mange er det som minnes tidligere korsveier da Norge skulle

Tror ikke Brussel består av skurker

Har du bestemt DEG?

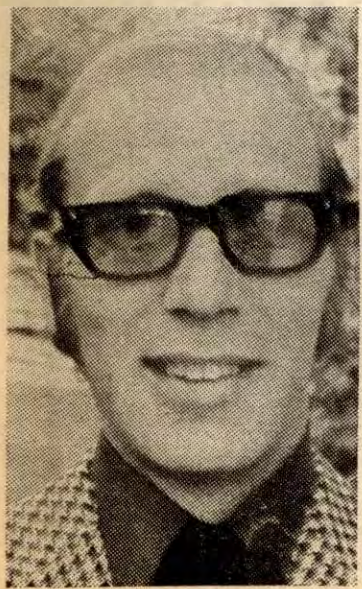
imot mennesker som vil skape en bedre fremtid for Europa, ja, da ble det vanskelig å tro på all skremselspropagandaen til mot-standerne.

— Ellers er jeg redd for at vi skal isolere oss. Et samarbeid med andre land må bare være til fordel for et lite land som Norge.

Ingen bedre? Tyskarane vil ha Noreg mot Russland

Mannen fra Hamburg for-talde at dei sosiale forhold var dårlege i Tyskland, men la han til: I Noreg har de gode sosiale forhold. Han fortalde vidare at Tyskland hadde gode soldatar og påstod at Noreg hadde dårlege soldatar. Ja at Tyskland har gode soldatar veit vi, at dei var beinharde og brutale må vel alle vi som har opplevd siste krig hugse. Men-neske eg møtte i Hamburg sa: Det tyske folk kan ikkje tenke individuelt, men let seg lede. Vi veit at Tysklands første og største mål er å samle landet til eitt rike att. Dette forstår vi, og vi føler trass alt sympati for det tyske folks skjebne. Men eg trur at Tyskland er redd for å gjera landet sitt til ei slagmark att. Derfor har dei bruk for Noreg som utgangs-stilling mot Russland. Dei har bruk for Noreg som slagmark, og dei har bruk for dei norske råstoffkjeldene. Politisk sett er eg derfor redd for at vi skal binde oss til slik beinhard krigsmakt, til det tyske herre-folket.

Fra et brev Kjellaug Råd har skrevet i Hallingdølen et-ter en reise til Tyskland.

TOR HELLESØ — tror ikke lenger på skrem-selspropagandaen.

En bokpakke med 3 bøker for bare kr. 47,50

Vær med i en bokklubb med uforpliktende medlemskap.

De mottar en pakke med tre utsøkte bøker som De kan beholde for bare kr. 47.50.

Fyll ut kupongen og De kan hente pakken med tre bøker på postkontoret om noen dager. Hvis De ikke vil beholde bokene kan pakken returneres portofritt.

EUROPAS HOVEDSTEDER, en praktbøi stort format, full av vakre fotografier og interessant stoff om vår verdensdels 31 hovedsteder.

BLOMSTER PÅ STENGRUNN av Diane Pearson, en gripende underholdningsroman om enkle landsens folk for et par generasjoner siden.

INGEN VEI TILBAKE av Ernest K. Gann, en verdifull og derfor også prisbelønnet fortelling som nok ikke vil unnlate å gjøre inntrykk på Dem.

Bokklubben tre bøker

Pilestredet 10, Oslo - Tlf. 33 26 22

Jeg ønsker bokpakke nr. 1 til kr. 47.50,

Navn:

Adr.:

(Bruk blokkbokstaver)

Underskrift

Kan sendes ufrankert i Norge adressaten betaler porto

SVARSENDING Avtale nr. 001/496

BOKKLUBBEN TRE BØKER Sentrum Oslo 1

Bratteli: Det er ikke sant...

.. at fremmedarbeidere tar arbeidsplassene våre ..

OSLO OM EF-POLITIKERNE: WILLOCH PÅ TOPP - BORTEN PÅ BUNNEN

— Av JENS HENRIK STEMLAND —

Senterpartiets parlamentariske fører, stortingsrepresentant Per Borten, er i dag nei-sidens desidert mest upopulære politiker. Dette viser en opinionsundersøkelse som Scan-Fact Markedsundersøkelser har foretatt for VG. På spørsmål om

hvilken person på nei-siden som har gjort det dårligste inntrykket, svarte 34 prosent av de spurte Per Borten. På de neste to plassene på denne anti-pop-listen fulgte Folkebevegelsens daglige leder, advokat Arne Haugestad og stortingsrepresentant Teddy Dyring (SP) med henholdsvis 15 og 12 prosent.

Kåre Willoch.

Trygve Bratteli.

Tor Aspengren.

Arve Johnsen.

Helge Seip.

Einar Gerhardsen.

Andreas Cappelen.

Per Kleppe.

Ola H. Metliaas.

Reidar Carlsen.

Denne listen over de mest populære og de mest upopulære personer på ja- og på nei-siden er fremkommet ved at Scan-Fact i sin opinionsundersøkelse har spurt hvem på ja-siden har gjort det beste inntrykk og hvem som har gjort det dårligste inntrykk. Det samme er gjort om politikere på nei-siden. De to tallene som står under hver person i prosent beste inntrykk og dårligste inntrykk. Det viser f. eks. at advokat Arne Haugestad er av 13 prosent plassert som den på nei-siden som har gjort best inntrykk, men samtidig har 15 prosent plassert ham som den som har gjort dårligst inntrykk.

På spørsmål om hvilke personer på nei-siden som hadde gjort best inntrykk svarte hele 62 prosent at det var ingen som hadde gjort godt inntrykk. Men her viste det seg at også advokat Haugestad inntrykk svarte hele 62 prosent at nevnte ham som den som hadde gjort best inntrykk. 8 prosent av de spurte nevnte Per Borten. På 3. plass havnet Thorbjørn Berntsen sammen med Hallvard Eika.

Den mest populære politiker i disse knallharde EF-tider er Kåre Willoch, Høyres formann og partiets parlamentariske fører i Stortinget. I opinionsundersøkelsen blant Oslo-folk er han havnet på toppen av listen over hvilke personer på Ja-siden som har gjort det beste inntrykk. 41 prosent av de spurte nevnte Willoch. Dette prosenttallet fikk han av 20 prosent av motstanderne, 21 prosent

av de nøytrale og 55 prosent av tilhengerne.

På annen plass kommer statsminister Trygve Bratteli. 34 prosent av de spurte har plassert Bratteli som den person som har gjort best inntrykk. Men Bratteli er samtidig den politiker som topper anti-poplisten hos Ja-politikerne selv om tallet er beskjedent nok med 13 prosent.

Interessant er det å legge merke til at mens 62 prosent ikke ville nevne noen på nei-siden som hadde gjort godt inntrykk, så svarte 70 prosent av de spurte at ingen på ja-siden hadde gjort dårlig inntrykk.

Når Bratteli havnet så høyt oppe på anti-pop-listen er det fordi 32 prosent av de spurte motstanderne plasserte ham på plass som den som hadde gjort dårligst inntrykk.

Nei-mennene

Arne Haugestad 13 pst. topp — 15 pst. bunn
Per Borten 8 pst. topp — 34 pst. bunn
Thorbjørn Berntsen 5 pst. topp — 3 pst. bunn
Hallvard Eika 5 pst. topp — 4 pst. bunn
Ragnar Kalheim 4 pst. topp — 1 pst. bunn
Hans Borgen 2 pst. topp — 3 pst. bunn
Finn Gustavsen 4 pst. topp — 3 pst. bunn
Lars Korvald 2 pst. topp — 1 pst. bunn
Gunnar Garbo 2 pst. topp — 3 pst. bunn
Teddy Dyring 2 pst. topp — 12 pst. bunn

Ja-mennene

Kåre Willoch 41 pst. topp — 4 pst. bunn
Trygve Bratteli 34 pst. topp — 13 pst. bunn
Tor Aspengren 12 pst. topp — 3 pst. bunn
Arve Johnsen 9 pst. topp — 0 pst. bunn
Helge Seip 8 pst. topp — 3 pst. bunn
Einar Gerhardsen 4 pst. topp — 0 pst. bunn
Andreas Cappelen 4 pst. topp — 3 pst. bunn
Per Kleppe 3 pst. topp — 3 pst. bunn
Ola H. Metliaas 3 pst. topp — 3 pst. bunn
Reidar Carlsen 2 pst. topp — 0 pst. bunn

Arne Haugestad.

Per Borten.

Thorbjørn Berntsen.

Hallvard Eika.

Ragnar Kalheim.

Hans Borgen.

Finn Gustavsen.

Lars Korvald.

Gunnar Garbo.

Teddy Dyring.

Bratteli: Det er ikke sant...

... at utenlandske fiskere kan seile inn i fjæresteinene våre ..

Ingen tror på Folkebevegelsen som parti

KLART FLERTALL mot handelsavtale

— Av JENS HENRIK STEMLAND —

Frihandelsavtalealternativet har bare beskjeden støtte ute blant folk. Ved en meningsmåling som ble tatt i tidsrommet 11. til 15. september, svarte over halvparten av de spurte at de anså en frihandelsavtale som et dårligere alternativ for Norge enn fullt

medlemskap. Det er dermed klart at EF-motstandernes utspill de siste månedene for å lansere frihandelsavtalealternativet som bedre for Norge, ikke har slått igjennom ute blant folk.

Tror De at en frihandelsavtale vil være bedre, dårligere eller hverken bedre eller dårligere for vårt land enn fullt medlemskap? Svarene er gitt prosent.

	Total	Mot	Nøytral	For
bedre	24	73	11	2
dårligere	57	2	17	91
hverken/eller	8	10	32	3
et ikke	11	15	41	4

Undersøkelsen viser at bare 24 prosent av de spurte mente at frihandelsavtalealternativet ville være bedre for Norge. 57 prosent sa at det ville bli dårligere. 8 prosent trodde det ville bli hverken dårligere eller bedre, mens 11 prosent svarte vet ikke.

Spørsmålsformuleringen som ble benyttet av Scan-Fact Markedsundersøkelser var følgende:

«En frihandelsavtale er nevnt som et alternativ til norsk medlemskap i EF. Tror De en slik frihandelsavtale vil være bedre, dårligere eller hverken bedre eller dårligere for vårt land enn fullt medlemskap?»

Splitter en opp svarene i grupper, motstandere, nøytrale og tilhengere, viser det seg at hele 73 prosent av motstanderne mener

at en handelsavtale ville være bedre for Norge. Av tilhengerne er det bare 2 prosent som er enige i dette.

Derimot tror 91 prosent av tilhengerne at et slikt alternativ klart blir dårligere for landet sammenliknet med medlemskap. Bare 2 prosent av motstanderne kunne følge dem i dette.

Bjørge Lillelien

stemmer også

„Vil ikke bryte vår Vest-linje”

— Av MICHAEL GRUNDT SPANG —

Helt avgjørende for mitt Ja til EF, sier Bjørge Lillelien — er at jeg kjenner meg så sterkt knyttet til vår utenrikspolitikk, samholdet mellom Vest-Europas demokratier.

Jeg har forsøkt å tenke så grundig igjennom dette som mulig. Jeg er kommet til at hvis jeg sier nei — så er Norge i en ny situasjon. Jeg kan ikke berøpe det annerledes enn at vi har brytet den linje vi har fulgt siden 1945, eller kanskje rettene fra sommeren 1940.

I tillegg til dette hovedmoment, kommer en rekke sidepoenget. Nei-folkene har prøvd å verbevisse oss om at dersom vi går inn i EF, blir det sosial stagnasjon. Jeg klarer ikke å få det til å rime! All allminnelig, nøktern overveielse sier meg at sosial fremgang er avhengig av en viss økonomisk vekst, og den tror vi — ifølge våre største eksperter — best innenfor EF. Enda et poeng: Jeg får ikke nei-mennenes skildringer av utstøtte uhyrligheter i Vest-Eu-

ropa til å stemme med det jeg selv har sett og erfart. Jeg har jo i de senere år vært nesten like meget i disse landene som i Norge. Jeg finner ikke at det er slike politistater og diktaturer som det påstås. Etter hva jeg selv har sett, er det demokratiske land som kjemper med de samme problemene som vi har kjempet med i Norge.

Menneskene i EF-landene ser ut akkurat som oss. De har både ben og armer, og de er til og med ganske hyggelige, mange av dem! De skildringene som Nei-mennene gir, må enten være gitt mot bedre vitende — eller så vet de ikke hva de snakker om.

I det hele tatt virker Nei-argumentasjonen på meg som en slags selvforherligelse som nesten er skremmende. Det er lik-

Bjørge Lillelien: — Det rimer dårlig med sosial stagnasjon selv om vi går inn i EF.

som de vil si at vi norske er de beste i verden i alle ting, så vi må ikke blande oss med noen. Og det kan jeg si — det er vi ikke.

Hvis denne formen for Nei-argumentasjon virkelig er alvorlig ment, er den rett og slett skremmende, sier Bjørge Lillelien.

Politi-skifte

Et annet spørsmål som ble stilt Oslo-borgerne er om EF-saken medfører eller om den kan medføre et skifte i deres partipolitiske standpunkt. Hele 86 prosent av de spurte svarte nei på spørsmålet. 7 prosent svarte ja, og 6 prosent svarte kanskje. Splitter en opp disse tallene viser det seg at den største gruppen som vil skifte parti på grunn av EF-saken, er å finne blant gruppen nøytrale, dvs. folk som ikke har tatt standpunkt hverken for eller mot medlemskap. Det viser seg at 20 prosent av disse ville skifte parti.

Folkebevegelsen

Det ble også stilt spørsmål om man trodde Folkebevegelsen eller «Ja til EF» kom til å bli etablert som selvstendig parti etter folkeavstemningen. Svarene levner ikke store muligheter for dem som måtte ha syslet med slike tanker.

72 prosent svarte nei når det gjaldt Folkebevegelsen. For «Ja til EF» var resultatet enda mer negativt, da 83 prosent sa nei til at det ville være mulig å etablere bevegelsen som selvstendig parti.

4 prosent av de spurte sa ja når det gjaldt Folkebevegelsen og 5 prosent svarte ja for «Ja til EF».

Folkebevegelsen fikk ellers 15 prosent kanskje og 9 prosent vet ikke. «Ja til EF» fikk her henholdsvis 5 og 7 prosent av de spurte.

Olsen-banden på frifot

KRISTIANSAND (VG) — Olsen-banden er på frifot igjen, klar til å ta fatt på en ny runde med gjensellek med politiet. Det er andre gangen de tre karene Torgeir Olsen Sundby (20), Kjell Torgeir Kvarstein (23) og Roy Edgar Larsen (20), har rømt fra et fengsel. De har nå etter hvert fått et slags Gjest Baardsen-preg over seg.

Denne gang rømte de tre torsdag kveld sammen med Torgeir Andreassen (32) fra Ana kretsfengsel (tidligere Opstad).

Det er viktig å stemme riktig

Hilsen

JA cobsen

UNDER-
SØKELSE
REPRES-
ENTATIV
FOR OSLO

Opinionsundersøkelsen er foretatt for VG av Scan-Fact Markedsundersøkelser. Intervjuene er gjort i Oslo-området i tiden 11. til 15. september. 200 personer over 20 år er spurt ved personlige intervjuer. 55 prosent kvinner og 45 prosent menn. Utvalget er representativt for dette området både når det gjelder aldersfordelingen og fordelingen mellom menn og kvinner.

Liknende markedsundersøkelser som er gjort av Norsk Gallup og FAKTA, bygger på et langt større antall intervjuobjekter — til sammen vel 1600 — men dette gjelder undersøkelser i landsmålestokk. Begge disse to selskaper for markedsundersøkelser opererer imidlertid med et liknende antall som Scan-Fact for Oslo. Metoden som Scan-Fact bygger på er ellers mye benyttet og anerkjent i utlandet.

OSLO — En kjenning av politiet ble grepet på fersk gjerning da han stakk av med en koffert etter å ha knust en rute i en parkert bil utenfor Østbanestasjonen fredag kveld. Både mannen og kofferten ble tatt med til politistasjonen, hvor det etter nærmere undersøkelse viste seg at kofferten inneholdt 43000 kroner i kontanter, foruten andre verdtsaker. Eieren meldte seg til politiet like etterpå.

Dette er sannheten

EN TRIST FEILGREP Å SI NEI

Hva føler Trygve Bratteli akkurat nå — 62 timer før det norske folk har gitt sitt svar i EF-saken, en sak av historisk betydning, og som Bratteli har satset sin regjering på?

Hva skjer i hjertet og sinnet hans når han presenteres for Judas-beskyldningene i Nei-frontens pro-

paganda, når plakater og annonser med «Nei til salg av Norge» lyser mot ham?

Jeg ble innvilget en times samtale med Bratteli på hans siste flyreise i valg-innspurten. Det er ikke lett å trengte inn på mennesket Trygve Bratteli. Han skiller skarpt

mellom sak og person. Hans private følelser har lite eller ingen ting med saken å gjøre. Impulsive utbrudd ligger ikke for Trygve Bratteli. Han har lagt fram sin logiske begrunnelse for hvorfor Norge må svare ja til den sjansen vi nå har fått.

Saken er deretter lagt i folkets egen hånd. Folket får svare.

— Men Bratteli, det må da være vondt å bli møtt med en ren forræderi-propaganda i denne saken?

Bratteli stirret ut av vinduet og valgte å omgå spørsmålet:

Intervju: Michael Grundt Spang
Foto: Knut Snare

— Jeg mener prinsipielt at det er en fordel at ansvarlige, politiske partier leder den politiske debatt i landet. De politiske partiene skal leve videre. De vet at det er en grense for hva de kan si og foreta seg. De vil bli stilt til ansvar. Annerledes med tidsbestemte organisasjoner som ikke skal stå til ansvar på lengre sikt.

— Men på nytt, Bratteli — De er en mann som uttaler Dem forsiktig, som heller sier litt for lite enn litt for meget. Når De nå blir møtt av den groveste demagogi, av oppdiktede påstander, av ren benektelse av fakta, — føler De ikke da en slags fortvilelse over å stå nærmest våpenløs overfor en motstander som ikke skyr noen midler?

Bratteli svarte rolig: — Jeg

Dette er sannheten

om at det norske folk vil gjennomskue dette?

— Det kan jeg ikke svare på i dag.

Under hele samtalen bevarte Trygve Bratteli den største sinnssro. Midt i den politiske heksegryte vi nå gjennomlever, sitter statsministeren med en nesten fatalistisk ro. Ingen som opplever dette, kan unngå å beundre ham.

— Trygve Bratteli, ved et par anledninger har Arbeiderpartiets gruppefører, Guttorm Hansen, sagt at hvis det blir Ja ved folkeavstemningen, vil A-gruppen samlet stemme Ja i Stortinget. En kommentar?

— Jeg er enig i at slik denne saken er forhåndsbehandlet, vil Arbeiderpartiets gruppe gjøre det.

— Dermed tar De avstand fra Førdes uttalelser om at resultatet av folkeavstemningen må «fortolkes»?

— Jeg vil ikke kommentere Førde. Jeg sier bare generelt, at sannsynligvis vil Arbeiderpartiets gruppe ta folkeavstemningen til etterretning. Om det kan bli et par unntak, vet jeg ikke.

— Kan De oppsummere hvilke uriktige påstander Nei-fronten har kommet med i denne saken?

Bratteli tenker seg lenge om.

Et vrengebilde

— Det er jo formulert et helt nett av påstander som ikke har noe med virkeligheten å gjøre. Det er systematisk forsøkt å gi det norske folk et vrengebilde av Europa og menneskene i EF-landene. Jeg kan bare eksempelvis si at det ikke er riktig at prisene vil stige sterkere fordi om vi går inn i EF. Det er ikke riktig at husleiene av samme grunn vil øke, eller at vi får mindre muligheter til å løse lønnsproblemene. Det er ikke riktig at det blir nedsettelse av Folkepensionen, eller av barnetrygdene eller andre trygder. Og det er selvfølgelig ikke riktig at dette vil berøve oss det lokale selvstyre eller hindre oss i å bygge ut det industrielle demokrati.

Jeg prøver å trenge inn på mennesket Bratteli igjen — mannen bak politikeren:

— De kan ikke unngå å være personlig spent på utfallet?

Bratteli: — Stort sett har jeg en fatalistisk holdning til slikt. Gjennom et sterkt omskiftende liv har jeg lært meg til å ta begivenhetene som de kommer. Jeg kan ikke gå rundt i et kontinuerlig høy-spenn.

— Har De noensinne angret på at denne saken ble lagt ut til folkeavstemning?

— Det har liten praktisk betydning om jeg angrer eller ikke. Arbeiderpartiet var lenge skeptisk til tanken på folkeavstemning. Men i 1970 gikk vi sammen med alle andre partier inn for det. Det eneste som nå har betydning,

er at når først denne vei er valgt, så må vi følge den.

— Trygve Bratteli, er det sant at Willy Brandt under sitt besøk i Oslo nylig, i en uformell samtale med andre norske politikere, uttalte omtrent følgende: Hvis Norge kommer med i EF, vil statsminister Trygve Bratteli innta en posisjon som en av Europas store og innflytelsesrike statsmenn?

Trygve Bratteli smilte litt sjenert da han hørte dette.

— Jeg har aldri fått noen slik uttalelse referert. Jeg kan ikke godt kommentere den —

— Men kan De fra Deres reiser i Europa si om De har inntrykk av at Norges stemme blir hørt?

— Jeg har i forbindelse med EF-saken hatt tre rundreiser i Europa. Alle disse tre reisene gav meg et overbevisende inntrykk av at Norges stemme ikke bare blir hørt, men vi blir også forstått.

— Bratteli — dette er siste gang før valgdagen, at De har sjanse til å si noe for et større forum. Hva vil De si til det norske folk til slutt?

Bratteli: — At dette er en meget viktig avgjørelse. Den dreier seg om vi fortsatt skal være med i det europeiske samarbeidet som vårt land har satset så meget på i et kvart århundre nå.

Eller om vi — i en tid da de andre konsoliderer og styrker samarbeidet — skal tre ut.

Det er riktig at folk vurderer fordeler og ulemper ved et medlemskap. Men vi skal også vurdere hva vi kaster fra oss, hvis vi unnlater å ta den plass som er stilt åpen for oss.

Slik som det hele nå ligger an, vil det bli det norske folk som selv avgjør vårt valg. Det vil være klart fra hele min virksomhet at jeg vil anse det som et trist feilgrep hvis Norge unnlater å gripe den sjansen som nå ligger foran oss.

En sjikane

Slik sa Trygve Bratteli det.

Kapteinen i flyet opplyste at det var klart for landing. Da blokk og blyant var lagt bort, sa Bratteli plutselig:

— Jeg har vært svært heldig med været på mine flyreiser i denne valgkampen. Jeg har vært i Nord-Norge, i Bergen, i Trondheim. Jeg har hatt sol og klarvær og sett landet.

Bratteli snakket videre om landet han hadde fløyet over. Fjorder i nord, vidder i vest. Bygder og grender, byer og skog. Det var vakkert, alt sammen.

Jeg sa: — De vil ikke selge dette landet!

Akkurat da rørte det seg noe i Trygve Bratteli. Og det gnistret i de brune øynene hans.

— Svar, Bratteli, — svar at det er løgn!

Dempet sa Bratteli:

— Det slagordet, «Nei til salg av Norge», er en sjikane. Det er en bevisst sjikane. Bevisste sjikaner skal en ikke diskutere.

kan ikke svare med samme mynt. Jeg kan ikke. Jeg har dessuten sant å si ikke noen tro på slike metoder.

— Sett nå likevel at det skulle bli et Nei, — at disse metodene vinner fram?

— Ingen vet i dag hva resultatet vil bli. La meg imidlertid få si noe pent om Arbeiderpartiet i denne situasjonen. Arbeiderpartiet har vist en betydelig evne til å bevare sin arbeidsdyktighet, ikke minst sett i forhold til to andre partier — som nærmest har måttet suspendere sin politiske virksomhet til denne striden er over.

Enda et forsøk på å få Bratteli til å «tenne», ved å presentere ham for motstandernes ville påstander om at trygder skal trappes ned i EF, lønninger senkes og pensjoner reduseres.

Bratteli svarte stille:

— Et vanlig politisk parti ville neppe kunne påstå slikt uten å måtte regne med et betydelig bakslag før eller siden.

— Nå har sosialminister Højdahl stått fram og karakterisert påstandene som et falsum. Han har avlagt sitt ord som sosialminister på at dette ikke er sant. Men motparten står blankt på sitt. Blir Højdahl trodd?

Bratteli: — Det er opp til det norske folk.

Han tilføyer: — Hvis folk bruker sin forstand, vil de tro på Højdahl. Ikke noe moderne industriland kan overhodet mistenkes for å ville sette seg som mål å trappe ned sosialtjenestene. Det fins ikke noe parti i hele det demokratiske Vest-Europa som ville begå politisk selvmord ved å stille seg i spissen for et slikt program. Påstanden faller på sin egen urimelighet.

— Men Folkebevegelsen står på sitt?

— Det kan ikke vi gjøre noe ved. Saken er oppklart. Det er på det rene at påstanden om «Borschette-planen» er et falsum.

— Føler De Dem helt overbevist

GROV LØGN OM VÅR OLJE I EF

Alle hemninger kastet over bord

Av ØYSTEIN RØISELAND

Ledende EF-motstandere har nå tydeligvis kastet alle hemninger over bord, for å skremme folk til å stemme nei ved folkeavstemningen. Senterpartiets hovedorgan Nationen presterte i går å servere ikke mindre enn tre sensasjonelle EF-meldinger på forsiden som alle blir kategorisk dementert av de ansvarlige instanser.

Det ville vært naturlig om en hadde gått litt stillere i dørene, etter at den berømmelige «Bor-schette-planen» er avslørt som en ren forfalskning. Men det ser ut til at motstandernes opplegg er det motsatte:

Gårsdagens vrøvle-melding nr. 1 i Nationen: Landbruksdepartementet skal på neste års statsbudsjett ha ført opp 10 mill. kroner til førtidspensjonering av bønder, «for fortest mulig å bli kvitt små og urasjonelle bruk som ikke passer inn i EF-systemet».

I et svar fra Landbruksdepartementet heter det kort og godt:

«Landbruksdepartementet finner ikke grunn til å gå nærmere inn på artikkelen, men vil fastslå at departementet ikke har fremmet forslag om bevilgning til førtidspensjonering av bønder hverken for 1973 eller senere år.»

Det sier seg selv at departementet ikke ville kunne si noe slikt uten at det var sant, etter som budsjettet skal legges fram om godt og vel en uke og en eventuell løgn altså straks ville bli avslørt. Allerede nå har NTB fått budsjettstoffet i hende.

Vrøvle-melding nr. 2 i Nationen: Regjeringen har helt si-

den februar overveiet å foreslå en grunnlovsendring, slik at en i tilfelle et nei ved folkeavstemningen lurer Norge bakveien inn i EF, uten å behøve tre fjerdedels flertall i Stortinget.

Om dette sa utenriksminister Andreas Cappelen på en pressekonferanse i går, at det allerede i februar ble slått fast i regjeringsprotokollene at Regjeringen ikke har til hensikt å fremme noe slikt forslag, og en har hele tiden vært klar over det uvirkelige og helt urealistiske i noe slikt.

Vrøvle-melding nr. 3 i Nationen: Ved et EF-medskap vil EF overta kontrollen med den norske

oljen. En bygger her på en uttalelse av generaldirektør i EFs energidirektorat, Fernand Spaak, som allerede er blitt offentlig imøtegått både av Kommissjonen i Brussel og den engelske regjering.

I en pressemelding fra UD blir det også slått fast på ny at det er Norge som har eieendomsretten til olje-ressurser på norsk kontinentalsokkel og som bestemmer hvordan slike ressurser skal utnyttes, på samme måte som det f.eks. stadig er Tyskland som har fullt herredømme over kullforekomstene i Ruhr-området.

Medarbeidere i Dagbladet lyver grovt om de norske petroleumsreservers stilling ved norsk medlemskap i EF. Og det er slett ingen formildende omstendighet at de åpenbart ikke tror på løgnene selv.

«Oljen er felleseie i EF», lyder tittelen på Dagbladets hovedleder fredag. Men ikke engang innholdet av samme leder gir noe grunnlag for tittelen, enda forfatteren omgår fakta på den mest lettvinde måte.

For det første reduseres tittel-påstanden om oljen til at «Den vil bli felleseie». Altså bare som en gjetning om framtiden. Denne påstanden utvannes igjen av et langt mer usikkert utsagn: «Retten til nasjonal utnyttelse er nødt til å bli svekket, kanskje må den vike».

Og dette skremselet er igjen basert på en løgn: «Hele olje- og energipolitikken skal utformes og håndheves av fellesskapelige organer.»

på tåkelegging av grunnleggende norske rettigheter ved hjelp av skremmeord som «fri etableringsrett» og «fri kapitalbevegelse» og en klippefast tro på at Roma-traktaten er innstiftet av en Mafia.

Vassbotn innrømmer at det finnes konsesjonslover som kan redde oss ut av uføret. Han nøyer seg med

KOMMENTERER

å tvile på om de helt kan stanse eventuelle Joint Ventures, som troelig ville være til norsk fordel!

Trosser dementi

Etter at de hypotetiske bemerkninger fra EF-direktør Fernand Spaak på London-konferansen er blitt stemplet av EF-kommissjonen som langt fra representative for synet i Brussel, finner Dagbladet også behov for å mistenkeliggjøre EF-organene helt til topps.

Først fremstilles Spaaks tale som «Kommissjonens syn», altså en ren løgn som allerede er blitt dementert. Videre skriver Dagbladet om Spaaks tale: «Det foreligger vedtak i Ministerrådet som peker i samme retning». Ved å bruke det flytende begrep «peker i samme retning» kan jo omtrent hva som helst benyttes som belegg for påstanden. Men folk flest vil måtte oppfatte det slik at Ministerrådet allerede har begynt å vedta oljeregler, og det er helt usant.

Selv ikke Vassbotn

Ekstra kjedelig for lederskribenten er det at selv ikke Per Vassbotn i sitt katatrofe-oppslag på Dagbladets 1. side samme dag våger å påstå noe som helst som kan gi grunnlag for lederens tittel — «Oljen er felleseie i EF».

Vassbotn skriver tvert imot: «Hvis vi behandler utenlandske og norske selskaper helt likt, kan vi fortsatt føre en nasjonal oljepolitikk.»

Katastrofe-stemningen i Vassbotns artikkel er som vanlig basert

En verre tranedans

Så spør han om ikke Norge får veto-rett når olje-politikken skal utarbeides, og svarer: «Teoretisk, ja.» Atter en gang må skremslene i siste omgang baseres utelukkende på mistanken om at Norge lar seg presse fra å bruke veto-retten fordi vi blir spurv i tranedans.

Sannheten er naturligvis at det er som ikke-medlem av EF at vi blir spurv i en tranedans, der til og med hvert trinn vil komme som en overraskelse.

Vi har intet håp om å overbevise Dagbladet i alle detaljer. Men tittelen «Oljen er felleseie i EF» må avisen iallfall snarest dementere for ikke å bli stående som løgner.

Industridepartementet sendte i går ut en melding med denne konklusjon:

«Det norske konsesjonssystem er allerede i prinsippet basert på likebehandling av norske og utenlandske selskaper. Systemet strider derfor ikke mot EF's regler om etableringsrett eller retten til tjenesteytende virksomhet.

Det er intet i Spaaks foredrag som endrer ved prinsippet om at det er det enkelte medlemsland som har det fulle herredømme over sin egen olje- og gasspolitikk.»

Det er ingen stor overdrivelse å si at Norge lever av skipsfart. Men hvor lenge?

Norske skip seilte inn 14,5 milliarder kroner i fremmed valuta siste år. Det gir levebrød - direkte og indirekte - for omkring 100.000 arbeidstakere i Norge, og det gir grunnlaget for fornyelse av flåten. Men det er i virkeligheten et tall av aller største betydning for alle nordmenn.

Det at vi har klart å etablere oss som «verdens fraktemenn» har gitt oss grunnlaget for økonomiske, sosiale og kulturelle fremskritt som ellers ville vært fjern fremtidsmusikk.

Valutainntektene av sjøtransport under norsk flagg sikrer en sterk krone, en sunn utenriksøkonomi, og holder hjulene i gang i norsk arbeidsliv.

Men i dag er denne store næringen truet. Fra mange hold. Den frie internasjonale konkurransen som Norge har hevdet seg i, og dermed vunnet sin posisjon på havet, er i ferd med å skrumpe inn. Stadig flere land forlanger at deres egne skip skal frakte landets varer - uansett hvem som er mest konkurranse-dyktig. Og dette er meget alvorlig for oss, som bare trenger 7% av vår flåte til eget bruk.

Det er i denne situasjon at samarbeidet innenfor et utvidet EF, som i likhet med oss tar sitt utgangspunkt i kravet om fri skipsfart, er så viktig for Norge.

Handelsflåtenes egne folk har omhyggelig vurdert dette spørsmålet. Sjømannsforbundet, Rederforbundet, Maskinistforbundet, Skipsførerforbundet, skipsmeglerne, organisasjonene i innenriksfarten - alle er de kommet til samme resultat:

Norsk skipsfarts fremtid vil være best sikret ved at Norge blir medlem av Fellesskapet. Utenfor EF vil Norge stå alene og i en farlig utsatt posisjon.

Ønsker vi selvstyre over vår egen fremtid, må vi sikre det gjennom samarbeid.

JA til Fellesskapet.

Innrykket av følgende redere i Østfold, Akershus og Oslo: A/S Aspland - Einar Bakkevig - Alexander Bech & Co. - Belstoverederens - Odd Berg & Co. - Sig. Bergesen d.y. & Co. - Bergvall & Falkenberg - Andreas Biering - Bjørn Bjørnstad & Co. - Hjalmar Bjørge - A/S Bleikvassil Gruber
 • Arne Blystad - Bøe & Pedersen - Christian F. Bonnevie - Harry Borthen & Co. - Skibs A/S Braaholt - Ludv. G. Braathen - Otto Chr. Bohme - Skibs A/S Danmotor - Den norske Amerikalinje A/S - Halfdan Ditlev-Simonsen & Co. - Olaf Ditlev-Simonsen jr. - Sverre Ditlev-Simonsen & Larsen A/S - Graff-Wang & Eivjen - K/S Jens C. Hagen & Co. - Johs. Hanssen Rederi A/S - Thorvald Hansen - L. Harboe Jensen & Co. - Henriksens Rederi A/S - L. Gull-Johannessen & Co. - H. Gjerpen & Co. - Odd Godager & Co. - C. T. Gogstad & Co. - Skibs A/S Golden West - Gotaas - B. Holter-Sørensen & Co. - Hydrow Tankship A/S - Leif Høegh & Co. A/S - A/S I.M.A. - A/S Ivarans Rederi - Harald Jacobsen Shipping A/S - Interessentskapet Jark - Lars Rej Johansen - A. F. Klavness & Co. A/S - Torvald Klavness - Lauritz Kloster - Magnus Konow & Co. - A/S Krosshals Shipping - I/S Kvartia Marin - Einar Lange - A/S Larvik-Frederikshavnfacien - Per Lodding - Ludvig Lorentzen - Divind Lorentzen - Lorentzens Rederi Co. - Rederi A/S Lysship - Skibs A/S Malintransport - Arth. H. Mathiesen - P. Meyer - Minibulk Shipping - Moltzau Tankrederi A/S - A/S Rendal - Olav Ringdal - Bj. Ruud-Pederson - Saga Shipping A/S - Erling H. Samuelsen Rederi A/S - Nils Hugo Sand - Victor L. Schage - A/S Scheeles Rederi - Ola Schrøder & Co. - Per Selvig Shipping - A/S Shellbåtton - Simonsen & Astrup - I. M. Skaugen & Co. - J. B. Stang - Harald Stange & Co. - Helmer Staubo & Co. - Strom Shipping - Sverdrup & Astrup - Sigurd B. Sverdrup - A/S Tank - Skibs A/S Thor, Thoresens Linje, Thoresen Car Ferries A/S - M. Thorviks Rederi A/S - Thunbolaget A/S - Tschudi & Eitzen - S. Ugelstad Rederi A/S - L. Usterud-Svendsen & Co. - A/S Vafos Brug - Anders Wilhelmson & Co. - Wilh. Wilhelmson - A/S Winship - Hagb. Waage - E. B. Aaby's Rederi A/S - Odd K. Mortensen - O. Nielsen & Sønner A/S - A/S Norexia Shipping - Noranna Shipping A/S - Norsk Bjeringskompagni A/S - Norsk Tankantag A/S - K/S A/S Nortrade Shipping & Co. - Norwegian Cruiseships A/S - Botvid Ollsson - Olsen Daughter A/S - Fred. Olsen & Co. - Petter Olsen - Olsson & Ugelstad - Oustad Shipping Co. - John P. Pedersen & Søn - Olaf Pedersen Rederi A/S - I/S Protector - Dampskips A/S Ramp - Ramses Shipping A/S - Det Spandevjelds-Norske Dampskibsselskab - Rederi - A/S - Steimmann.